

Az ismeretkör: **Kereszténység és társadalom**

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

1) Teremtésvédelem

2) **Társadalmi alapismeretek**

3) Bevezetés a kereszténységbe

4) Bevezetés az etikába

Tantárgy neve: **Társadalmi alapismeretek**

NKOZOS1001, LKOZOS1001,

Kreditértéke: **3 kredit**

A tantárgy besorolása: **kötelező**

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹²: **75 % elmélet
25 % gyakorlat** (kredit%)

A tanóra típusa: **ea.** / szem. / gyak. / konz. és óraszám: **2** az adott félévben,

A tanóra típusa: ea. / **szem.** / gyak. / konz. és óraszám: **1** az adott félévben,

(ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve:)

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika elérhető a Neptunban
- az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek a Neptunban
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora, digitális forrásai a Neptunban elérhetőek

A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): **7. félév**

Előtanulmányi feltételek (ha vannak):

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Ember és társadalom. A család társadalmi feladatai. A köznevelési intézmények szocializációs szerepe. A kortárs csoportok. A társadalmak szerkezete. Társadalmi mobilitás. Településtípusok és településszerkezet. Demográfiai csoportok. Értékek, normák és attitűdök és a hozzájuk kapcsolódó vizsgálatok. Életmód, életstílus. A deviancia megnyilvánulási formái. A vallás funkciói és a szekularizáció. Migrációs folyamatok társadalmi háttere. Politikai eszmerendszerek. Társadalompolitika.

A kurzus során érintjük a fenntartható fejlődés fogalmát, mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet

fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekén túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is. A kurzus keretében a hallgatók megismerik a közélet és a társadalmi intézmények működésének alapvető szabályait is, különös tekintettel az átláthatóság és a közbizalom erősítésére. A korrupciómegelőzés alapismeretei ezen belül a közéleti folyamatok tisztaságának, a demokratikus részvétel és a társadalmi felelősségvállalás fontosságának kiemelésével jelennek meg. A hallgatók példákön keresztül vizsgálják, milyen társadalmi következményei vannak a korrupciós gyakorlatoknak, és hogyan segíti a megelőzés a közjó védelmét.

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

- Bayer József - Jávor István-Utasi Ágnes: Társadalomismeret - A politika, a munka világa, az életmód kérdései – Dinasztia 2015 ISBN: 9789636571290
- Domokos Zsuzsanna: Társadalomismeret- jelenismeret Pedellus Tankönyvkiadó Debrecen 2001 ISBN: 9639224901
- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába – Osiris Kiadó 1997 ISBN: 963-379-278-9
- Anthony Giddens: Szociológia – Osiris Kiadó 2003 ISBN: 963-389-472-7

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6–12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással, gyermekjogi ismerettel.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Tisztában van a nemzetközi összehasonlító mérések eredményeivel összefüggő, rá vonatkozó fejlesztési feladatokkal a szövegértés, a matematikai és a természettudományos nevelés területén.
- Ismeri a tervezés különböző szintjeit, az egyes szintek összefüggéseit, a projekttervezés és a tematikus tervezés módszertanát.
- Tisztában van az értékelés funkcióival és módszereivel.
- Ismeri saját szakterületén, illetve intézménytípusában a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.
- Tisztában van a tanulási, nevelési környezet szerepével és célszerű alakításának különböző módjaival.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Tájékozott az integrált, inkluzív nevelés kérdéskörében.
- Biztos szaktudományos és tantárgy-pedagógiai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyamon valamennyi műveltségi területen, továbbá az 1–6. évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).

- Ismeri a digitális eszközök, alkalmazások, tananyagok szerepét és felhasználási lehetőségeit az 1–4. évfolyam valamennyi műveltségterületén.
- Ismeri a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó iskolai tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazását.
- Ismeri a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció elméleti háttérét és gyakorlati alkalmazásának helyes módját.
- Idegen nyelvi műveltségi területen magas szintű (C1) idegen nyelvi kompetenciákkal rendelkezik.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a 6–12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes az integrált, inkluzív nevelés szakszerű támogatására, a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő adekvát módszerek alkalmazására.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Képes a digitális környezetben történő tudásépítés támogatására, a digitális írástudás megalapozására és fejlesztésére.
- Tevékenységében képes a fenntarthatóságra nevelés elveinek érvényesítésére.
- Az iskolai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 6–12 éves gyermekek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg. Helyesen alkalmazza a biomechanikailag helyes testtartást kialakító és fenntartó speciális tartáskorrekció gyakorlatanyagát.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és digitális források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni. Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhoz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív szemléletet képvisel.
- Törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és gyakorlati módszerek, a digitális tanulási környezet adta lehetőségek alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6–12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a digitális környezetben való biztonságos tanulás, kommunikáció elősegítéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hatáskörében felelősséget vállal a gyermekek fenntartható fejlődésre irányuló magatartásának tudatos formálásáért.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

Tantárgy felelőse: **Dr. Báder Iván főiskolai docens**

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -